

TU HOA NGHIÊM ÁO CHỈ VỌNG TẬN HOÀN NGUYÊN QUÁN

Người giảng: Lão Pháp Sư Tịnh Không

Tập 34

Các vị pháp sư, các vị đồng tu, xin mời ngồi!

Mời xem Tu Hoa Nghiêm Áo Chỉ Vọng Tận Hoàn Nguyên Quán, kinh Văn từ thứ năm, xem từ hàng sau cùng. Đại sư Hiền Thủ nêu ra mười Ba La Mật, chúng ta học đến “Nguyện”, “Nguyện” chúng ta học xong rồi, hôm nay học đến thứ chín là “Lực độ”.

Thứ chín, Lực Ba La Mật.

Thông thường trong Đại thừa giáo có một giải thích đơn giản, “*hành tu trạch lực dữ tu tập lực dã, vị tư duy chư pháp nhi tu tập chi dã*”. Chỗ này cũng nói ba loại, Lực độ cũng nói ba loại, trong chú giải đơn giản này đã nói ra hai loại, một cái chính là Tư Trạch Lực, một cái là Tu Tập Lực, ngoài ra còn có một loại gọi là Biến Hóa Lực, có ba loại này.

Có nguyện, vậy thì mới có thể có lực, nếu như không có nguyện thì không thể phát khởi được lực. Chúng ta học Phật, có không ít đồng tu tu hành đều trải qua năm tháng rất dài. Tôi từ lúc nghe Phật pháp đến hôm nay là 58 năm rồi, thời gian của 58 năm này không phải là ngắn, giảng kinh dạy học cũng đã 51 năm, ở trong mười Ba La Mật, chúng ta có được một chút lực nào không? Không thể nói không có, thực tế mà nói là không đủ, kém thật quá xa. Trong người xưa, chúng ta xem thấy trong Cao Tăng Truyện, xem trong Tịnh Độ Thánh Hiền Lục, xem trong Ngũ Đăng Hội Nguyên, thời gian dài đến như vậy, cho dù không thể chứng quả cũng có đại ngộ, không phải đại triệt đại ngộ cũng đến cảnh giới đại ngộ, cho nên không thể so với người xưa, so với người xưa thì chúng ta rất là hổ thẹn. Nhờ vào 51 năm dạy học giảng kinh không có gián đoạn, cho nên có một chút lực độ. Chúng ta xem thấy trong kinh giáo, giải thích của đoạn kinh này, cái gì gọi là Tư Trạch Lực? Đây chính là nói tư duy chọn lựa tất cả pháp môn mà được cái lực này, chúng ta có chọn lựa hay không? Có chọn lựa. Đại sư Chương Gia dạy cho tôi, đó là tổng nguyên tắc khế nhập Phật môn, khế nhập chính là chứng quả, bí quyết là gì vậy? Là nhìn thấu, là buông xả, đây là tổng nguyên tắc, tổng phương hướng, tám vạn bốn ngàn pháp môn, không luận một pháp môn nào, không có pháp nào mà không thành tựu, vậy tại sao chúng ta không thể có được thành tựu? Chúng ta chọn lựa quá nhiều, kinh giáo không phải một môn, tu hành cũng không

phải một môn, nên gọi là “một môn thâm nhập, trường kỳ huân tu”, cái chọn lựa này liền có lực, học tập cũng liền có công phu, chúng ta lơ là cái điểm này.

Lão sư là Bồ Tát tái sanh, hiện tại chúng ta hiểu rõ, chúng ta phải đến hơn nửa thế kỷ sau mới hiểu được rõ ràng, lão sư là gì vậy? Lão sư hằng thuận chúng sanh, không miễn cưỡng bạn, chân thật chúng ta chính mình hồi tưởng lại, năm xưa tuổi trẻ hai mươi mấy tuổi rất hiếu thắng, nếu lão sư không thể tùy thuận chúng ta, yêu cầu nghiêm khắc đối với chúng ta, người xưa nói “nghiêm sư xuất cao đồ”, chúng ta không phải là khóa trình đó, lão sư thật vừa nghiêm khắc, hạn chế nghiêm khắc, chúng ta liền đi mất, không học với họ. Ở khu vực này rất nhiều pháp sư, rất nhiều cư sĩ đại đức, thầy hạn chế quá nghiêm thì tôi liền đi đến người khác, cho nên giáo học của lão sư, xích độ mở rộng, mở ra rất rộng lớn, đó thật là phải nhờ vào vận may của chính mình, xem bạn ở ngay trong quá trình tu học nhiều năm có thể ngộ nhập hay không? Tôi cũng rất cảm kích lão sư, tôi là một người không thành tài, lão sư dùng loại phương tiện khéo léo này. Phật Bồ Tát cũng bảo hộ tôi, cho tôi được thọ mạng dài đến như vậy, tôi mới có được chút ngộ nhập. Nếu như tuổi thọ tôi ngắn, thật đúng như ngày trước tiên sinh đoán mạng đã nói, 45 tuổi thì thọ mạng hết rồi, vậy thì tôi không cách gì vào được cảnh giới của hiện nay, đây là Tam Bảo gia trì tuổi thọ dài lâu. Sự việc này cũng không phải là mỗi một người đều có thể cầu được, tôi không có cầu trường thọ, cũng không có cầu phước báo, chỉ là một lòng một dạ đem tâm dừng ở nơi kinh giáo, trọng điểm vẫn là dừng ở nơi Tịnh Độ, tôi chân thật quay về Tịnh Độ vào 20 năm trước. Ở vào năm 30 tuổi, tuy là lão sư Lý đem pháp môn Tịnh Độ giới thiệu cho tôi, khuyên tôi tu hành Tịnh Độ, tôi tiếp nhận, tôi tin tưởng, thế nhưng lực độ của hạnh nguyện không đủ. Tại vì sao không đủ? Nhận biết không thấu triệt đối với Tịnh Độ, rất là ngưỡng vọng đối với kinh giáo đại thừa, “Hoa Nghiêm”, “Pháp Hoa”, “Lăng Nghiêm”, “Pháp Tướng Duy Thức”, mỗi môn đều có hứng thú, mỗi môn đều muốn học, hiểu học, vậy có sai không? Hiện tại xã hội này thông thường người ta nói, vậy không tệ, việc tốt không phải là việc xấu, thế nhưng ở trong Lực độ mà nói, cái lực này không thể sanh ra. Cái lực này phải làm thế nào? Nhất định phải một môn thâm nhập. Bạn chọn quá nhiều thì không được, nhất là chọn lựa những kinh giáo đại thừa này, kinh giáo đại thừa này rất sâu rất rộng, không có thiện tri thức chân thật dẫn dắt, chính mình muốn nhập môn thì nhất định có khó khăn. Thế Tôn ở trong đại kinh là kinh Hoa Nghiêm, đại luận là Đại Trí Độ Luận đều nói “*Phật pháp không người nói, tuy có trí cũng không thể hiểu*”, đây là Phật pháp không có thiện tri thức dẫn dắt. Người thông minh trí tuệ thế gian này không

cách gì dạy bảo bạn, vì sao vậy? Người thông minh trí tuệ thế gian không thể buông bỏ chấp trước, vậy thì họ liền có chương ngại nhất định đối với kinh giáo. Đây là thật, không phải là giả. Hiện tại tôi hoàn toàn tường tận, buông bỏ vọng tưởng, phân biệt, chấp trước thì họ liền thành Phật, vậy tất cả kinh giáo họ không cần phải học, tự nhiên liền quán thông. Ngày nay đi đến đâu để tìm người này, tìm người đem vọng tưởng, phân biệt, chấp trước thả đều buông bỏ? Không thể tìm ra, đừng nói ba loại chương ngại đều buông bỏ bạn tìm không ra, mà buông bỏ một loại cũng tìm không ra. Một loại là chấp trước, chấp trước buông bỏ rồi người này là A-la-hán, con người này thành được chánh giác, chúng ta ngay trong một đời này cũng tìm không ra. Đừng nói A-la-hán, lại giảng thấp xuống một chút, giảng xuống đến thấp nhất là Tu Đà Hoàn, Tu Đà Hoàn là sơ quả tiểu thừa, ở trong kinh Hoa Nghiêm là Bồ Tát Sơ Tín Vị, có tìm được hay không? Không tìm được, vì sao vậy? Tu Đà Hoàn, tiêu chuẩn này trên Kinh Kim Cang nói “vô ngã tướng, vô nhân tướng, vô chúng sanh tướng, vô thọ giả tướng”, bạn đi đến đâu để tìm? Nếu như còn có ngã tướng, chấp trước cái thân này là ta, cách nghĩ của ta, cách nhìn của ta, đó là phàm phu, vậy không phải là Tu Đà Hoàn. Tu Đà Hoàn quyết định không có cách nghĩ của ta, cách nhìn của ta. Tu Đà Hoàn không còn chấp trước cái thân này là ta, phá được thân kiến, không còn đối lập với tất cả người và sự vật, trong nội tâm buông bỏ đi thứ này rồi, không còn đối lập với tất cả chúng sanh, không còn mâu thuẫn với tất cả chúng sanh, xung đột không còn, bạn đến nơi đâu để tìm được một người như vậy? Cho nên người quý tự tri, phải có sáng suốt tự tri.

Trong lúc giảng dạy tôi thường hay nói qua với các vị, tôi nói ra là lời thật, căn tánh của tôi là căn tánh trung hạ, không phải là người thượng căn, người thượng căn nếu như thông qua học tập 58 năm thì chân thật là cao tăng đại đức, thật có đại thành thành tựu, đích thực là có thể làm đến được sanh tử tự tại, cho nên người này không thể không tự tri. Tôi căn tánh trung hạ, lão sư có trí tuệ, có phương tiện khéo léo để dạy bảo, thông qua thời gian dài đến như vậy, học tập cuối cùng hiểu rõ ra, cho nên tôi khuyên người còn khấn thiết hơn so với lão sư của tôi năm xưa khuyên tôi, thật chịu nghe thì thành tựu của bạn nhất định siêu vượt hơn tôi. Việc này là thật, không giả chút nào. Tôi không có tâm đồ kỵ, tôi hy vọng người khác đều tốt hơn tôi, tôi là tiêu chuẩn thấp nhất, chúng ta liền có tin Phật, không nên xem tôi quá cao, phải xem tôi ở mức thấp nhất, Phật pháp chúng ta liền hưng vượng lại, thế giới này của chúng ta liền được cứu, tôi là người mức độ thấp nhất. Cho nên chúng ta tư duy, chúng ta chọn lựa, giảng đến chỗ này

quá quan trọng, tư duy chọn lựa tuyệt đối không phải là một tiêu chuẩn, vì sao vậy? Con người, bạn xem Thế Tôn trong kinh điển dạy bảo chúng ta, ngài đem phân ra làm ba căn thượng trung hạ, căn tánh không như nhau, cho nên ngài mở ra tám vạn bốn ngàn pháp môn, ngài mở ra vô lượng pháp môn để cho bạn chọn lựa, chỉ có thể chọn một môn, bạn không thể đồng thời chọn lựa hai môn, thiết thời của chúng ta là ở chỗ nào vậy? Chính là khi vừa chọn lựa thì chọn quá nhiều môn. Bạn thấy tôi những năm đầu khi mới ra giảng kinh, đại khái lúc đó khoảng 40 tuổi, tôi một tuần lễ giảng năm môn. Năm môn bài khóa đều khác nhau, mỗi ngày đều là giảng kinh, thế nhưng không như nhau, mỗi lần đến thứ hai thì giảng kinh Hoa Nghiêm, thứ ba thì Kinh Vô Lượng Thọ, thứ tư thì giảng Kinh A Di Đà, thứ năm giảng Kinh Kim Cang, thứ sáu giảng Kinh Địa Tạng, cứ như thế mà giảng. Vào lúc đó tại vì sao giảng như vậy? Cũng bị ảnh hưởng của lão sư Lý, lão sư nói người hiện tại làm việc rất bận rộn, mỗi ngày đến nghe kinh không thể làm được, họ không cách nào làm được, cho nên lão sư Lý ở Đài Trung 38 năm, lão sư ngài mỗi một tuần giảng một ngày, chính là thứ tư cố định, cố định nơi chốn, cố định thời gian, cứ đến sáu giờ tối thứ tư mỗi tuần thì bạn đến thư Viện Từ Quang để nghe ngài giảng kinh từ sáu giờ đến tám giờ, hai giờ đồng hồ, 38 năm như một ngày, mỗi tuần đều như vậy. Giảng một lần trong tuần, cho nên họ có thể phân phối tốt thời gian làm việc của chính mình, lưu lại thời gian để nghe kinh, bởi vì tuần lễ có một lần, họ sẽ không kém khuyết bài giảng, bạn giảng mỗi ngày thì họ sẽ không có thời gian đến nghe, cho nên vào lúc đó tôi mỗi một tuần giảng năm ngày, mỗi ngày giảng một loại kinh, bạn ưa thích nghe Hoa Nghiêm thì thứ hai đến, ưa thích nghe Pháp Hoa thì thứ ba đến, tôi giảng như vậy. Tôi tuyệt nhiên không yêu cầu mọi người phải ngày ngày đến nghe kinh, bạn trong một tuần lễ chọn một môn, bạn một môn thâm nhập, tôi dùng là phương pháp này. Chính tôi thì ngày ngày giảng, ngày ngày giảng là chính mình luyện tập, đây cũng là lão sư thường hay nói, giảng kinh phải rèn luyện mỗi ngày. Lão sư ngài nêu ra thí dụ, vào thời xưa, ngạn ngữ gọi là “quyền bất ly thủ”, người học võ thì phải ngày ngày rèn luyện, người học ca hát thì ngày ngày phải luyện giọng, “khúc bất ly khẩu, quyền bất ly thủ”. Giảng kinh cũng là như vậy, không thể rời khỏi giảng đài, bạn mới có thể học được thành công. Thế nhưng chúng ta vào lúc đó nghĩ, một tuần lễ chỉ giảng một kinh thì quá ít, đến năm nào mới có thể luyện được thành? Cho nên liền nghĩ ngày ngày lên giảng đài, ngày ngày lên giảng đài thì thính chúng liền có vấn đề, cho nên thính chúng bạn một tuần lễ chỉ cần đến nghe một kinh thì được rồi. Tôi mở sáu bảy môn không giống nhau, việc này rất náo nhiệt, đôi bên đều rất hoan hỉ, nhưng hoàn toàn trái ngược với Tư Trạch Lực

này, cũng trái ngược với Tu Tập Lực, tinh thần ý chí của chúng ta không thể tập trung ở một điểm. Đến ngày nay chúng ta hoàn toàn hiểu rõ, tôi không hy vọng người khác học tôi.

Hoàng dương Phật pháp đại thừa, tôi hiện tại vẫn là mỗi niệm không quên. Cư sĩ Trần Thái Quỳnh thành lập một đài truyền hình Hoa Tạng Vệ Tinh, đài truyền hình này là do cô lập, trong đó chuyên phát sóng tiết mục tôi giảng kinh. Tôi giảng qua cho cô mấy lần, vẫn không thể được thỏa đáng, tôi hy vọng cũng có thể phát sóng tiết mục của những pháp sư đại đức khác, ở đài truyền hình này đồng thời phát ra, không nên chuyên phát một mình tôi, tận khả năng có thể đan xen niệm Phật vào khoảng thời gian trống, hoặc những thứ không liên quan giảm ít, hoàn toàn làm thành phòng học giáo học Phật giáo, mở thêm vài môn, mời thêm vài vị pháp sư, đề xướng một môn thâm nhập, trường kỳ huân tu, như vậy đối với việc hoàng dương Phật pháp đại thừa sẽ khởi lên hiệu quả nhất định.

Nói đến chọn lựa pháp môn, chọn lựa hành môn, đây là trí tuệ. Thứ nhất phải xem thiện căn phước đức của chính mình, cũng chính là nhất định phải y theo căn tánh của chính mình thì bạn tu học sẽ dễ dàng khế nhập, phải thích hợp trình độ của bạn, chọn loại kinh giáo quá sâu quá cao thì khi tu học quá khó khăn, vậy thì rất khó có được hiệu quả. Đồng thời còn phải thật dụng, học là phải dùng được, nếu như cái đã học mà không thể sử dụng được thì biến thành huyền học, ở mình ở người đều không có lợi ích thực tế, cho nên cái điểm này rất quan trọng. Hôm nay thử nghĩ xem chính mình khuyết điểm nhất là cái gì? Trong xã hội hiện tại cần thiết nhất là cái gì? Nhất định phải từ chỗ này mà bắt tay vào. Thế Tôn vì chúng ta chỉ đạo nguyên tắc rất hay, chúng ta không có lưu ý, không tỉ mỉ thể hội, không tuân theo giáo huấn, cho nên chúng ta lãng phí rất nhiều thời gian quý báu mà không có lực. Những năm gần đây, chúng ta cũng đi khắp thế giới, đồng tu mỗi một nơi chúng ta đều tiếp xúc qua, có được một tổng kết, chính là đồng tu xuất gia lơ là đi Sa Di Luật Nghi, đồng tu tại gia thì lơ là Thập Thiện Nghiệp Đạo, cho nên cho dù là lão tu hành, như tuổi tác giống như tôi đây, tôi thấy được rất nhiều, hơn 80 tuổi, nói niệm Phật vãng sanh có tin tức gì hay không? Nói lời thành thật, không có người nào nắm chắc. Cái vấn đề này nghiêm trọng! Vậy còn người tu các pháp môn khác, bạn có khai ngộ hay chưa? Có được định hay không? Đều là vấn đề. Đó chính là người xưa nói, đại đức xưa nói, hơi thở này không trở lại thì phải làm sao? Thở ra không hít vào thì mất đi thân người, có lại được thân người vậy thì không phải là việc dễ dàng. Chúng ta biết nghiệp nhân thứ nhất trong sáu cõi, ở cõi người phải giữ năm giới, trung phẩm mười thiện, chúng ta có

thể làm đến được cái tiêu chuẩn này không? Năm giới tu được tốt, mười thiện có thể đến được trung phẩm, cũng chính là nói mười thiện đang khảo thí, có thể đạt đến được bảy tám chục phần trăm, đây là trung phẩm. Thượng phẩm là tròn đầy, 95 % trở lên là thượng phẩm, là cõi trời, sanh thiên. Nếu như chúng ta chính mình cảm thấy mười nghiệp thiện của chúng ta không đến được bảy tám chục phần trăm, thì đời sau đi đến ba đường. Đây là chúng ta nhiều năm đến nay, ở khắp nơi trên thế giới xem thấy được hiện tượng. Tôi nhiều năm nay giảng kinh dạy học, liền nghĩ đến cái vấn đề này, tại vì sao có thể xảy ra cái hiện tượng này? Loại hiện tượng này chỉ có ở thời hiện đại, ở vào trước thế hệ tôi, thời đại của thầy tôi thì mạnh hơn so với chúng ta, họ thật làm, chúng ta làm không bằng như họ, không luận là giải môn hành môn đều không bằng. Đời trước nữa của lão sư thì sao? Tu được càng tốt hơn. Cứ như thế mà xem, có được một cái kết luận, đời sau không bằng được như đời trước, cái phiền phức này sẽ lớn. Ở thế hệ của chúng ta đến mức thấp nhất, nếu kém hơn chúng ta nữa thì không thể có được thân người. Cái vấn đề này thì rất là nghiêm trọng, tỉ mỉ mà đi quán sát, do nguyên nhân gì tạo thành? Chọn lựa pháp môn có vấn đề. Thực tế ra mà nói, những lão sư trên chúng ta một đời, nếu như nghiêm khắc đối với chúng ta mà nói, nói được rất rõ ràng, rất tường tận, chúng ta có thể tiếp nhận, không nói được rõ ràng, không có yêu cầu nghiêm khắc. Nếu sau chúng ta một đời mà dùng phương pháp yêu cầu nghiêm khắc thì không thể nào, xã hội hiện tại pháp luật không cho phép, chú trọng đến nhân quyền, nói đến tự do, bạn không thể hạn chế người. Vấn đề này thì càng khó khăn, cho nên xã hội hiện tại này, cha mẹ không thể giáo huấn con cái, lão sư không thể dạy học trò, thậm chí đến trường học cũng vậy. Đây là thật, không phải là giả. Học trò cho điểm thầy giáo, thầy giáo này dạy có được tốt hay không, để học trò bỏ phiếu, nếu như học trò nói thầy giáo này dạy không tốt, học kỳ sau trường học sẽ bỏ đi vị thầy giáo đó không mời nữa, thế là thầy giáo vì vấn đề cơm áo phải nịnh học trò, phải nói tốt học trò, vậy thì có thể dạy tốt được hay không? Cho nên thầy giáo ở trong trường là để kiếm cơm, học trò ở trong trường là để kiếm văn bằng, đôi bên đều kiếm. Việc này không phải là hiện tiền, ở vào nửa thế kỷ trước, tôi học Phật rất nhiều đồng tu đều biết, tiên sinh Phương Đông Mỹ giới thiệu, khi tôi theo thầy Phương lúc đó tôi 26 tuổi, 58 năm trước, thầy Phương thường hay nói với tôi, trường học ngày nay “thầy giáo không giống thầy giáo, học trò không giống học trò”, cho nên chính thầy thường nói, chúng tôi dạy học ở trong trường, làm cái ngành nghề này gọi là “làm hại con em”. Đây là nói thật lòng! Tôi muốn đến trường để nghe bài giảng của thầy, thầy không cho tôi đến nghe, bởi vì tôi thật muốn học, thật muốn học thầy nói đến trường không học

được, cho nên thầy rất từ bi, rất là hiếm có, chủ nhật mỗi tuần dành cho tôi hai giờ đồng hồ, dạy một buổi học ở trong nhà của thầy, tại bàn tròn nhỏ ở phòng khách trong nhà thầy, một thầy giáo và một học trò cứ như thế mà học. Tôi năm mộng cũng không dám nghĩ, ngài có thể từ bi đến như vậy. Về sau nghĩ lại vì sao vậy? Tôi với thầy không hề quen biết, không thân không quen, vì sao ưu đãi đến như vậy? Không gì khác hơn là cung kính đối với lão sư, tôn sư trọng đạo. Việc này cha mẹ dạy từ nhỏ, biết được hiếu thuận cha mẹ, biết được tôn sư trọng đạo, cho nên về sau tôi nghĩ, có thể lão sư ở trường học dạy học nhiều năm đến như vậy rất ít gặp được một học trò tôn sư trọng đạo, cho nên sau khi gặp được thì thầy không bỏ rơi, xem thấy tôi là một trang giấy trắng, rất muốn học, chưa học qua, đây là tiên nhập vi chủ, cho nên không để tôi đến trường học. Đến trường học có thể học hư, đến trường học quen biết nhiều lão sư, quen biết nhiều bạn học thì loạn lên, bao chao, cho nên lão sư ngài rất có trách nhiệm của người dạy học, chỉ tôi một con đường. Đây là loại sư thừa của chúng ta thời xưa, cho nên đây là vận may của tôi, còn nếm được chút cạnh duyên của sư thừa, không gì khác hơn chính là tôn trọng đối với lão sư, tôn trọng đối với học tập, chịu nỗ lực học tập.

Chúng ta cố gắng phản tỉnh kiểm điểm, vấn đề là ở chỗ nào? Vấn đề xảy ra ở lơ là giáo dục nền tảng, cho nên người xưa thành tựu chính là giáo dục nền tảng tốt. Trước chúng ta một đời đều là xuất thân từ học tư thực, chân thật là nghiêm sư xuất cao đồ, từ nhỏ nhận qua giáo huấn nghiêm khắc. Lão sư Lý lớn hơn tôi 39 tuổi, đại sư Chương Gia cũng lớn hơn tôi 39 tuổi, lão sư Phương lớn hơn tôi khoảng hơn 20 tuổi, sắp gần 30 tuổi. Tuổi tác như tôi sanh ra ở nông thôn, còn học qua tư thực một thời gian ngắn, không dài, nhỏ tuổi hơn tôi thì không còn tư thực nữa, đổi thành trường học ngắn hạn, khóa trình hoàn toàn thay đổi. Tôi nếm được một ít giáo dục này. Cho nên nghĩ đến giáo dục nền tảng, giáo dục cơ bản là quan trọng. Chúng ta hiện tại người thời đại này không còn, trước họ một đời, cha mẹ của họ có thể cũng không được học như vậy. Bạn thấy tôi 83 tuổi, chỉ có học được khoảng hai năm, người 80 tuổi thì không có cơ hội, có thể là không có học qua tư thực, hoàn toàn không hiểu đối với việc này. Vấn đề này nghiêm trọng cỡ nào! Cho nên tôi liền nghĩ đến, nếu như không bắt tay vào từ căn bản thì không thể được, nhất định phải tu từ căn bản. Căn bản là ba cái gốc Nho-Thích-Đạo, phải từ chỗ này mà bắt tay vào thì mới được. Gốc của nhà Nho là gốc của gốc, chúng ta chọn lấy Đệ Tử Quy. Đệ Tử Quy thực tế mà nói, không phải dạy cho trẻ nhỏ học, không phải dạy cho chúng học thuộc, làm thế nào để dạy cho trẻ nhỏ vậy? Dạy trẻ thơ, cha mẹ đem 113 sự việc trong Đệ Tử Quy phải làm cho được ở

ngay trong cuộc sống thường ngày, để trẻ thơ từ nhỏ khi sanh ra, mắt của chúng mở ra, chúng biết nhìn, chúng biết nghe, chúng đã bắt đầu đang bắt chước, đang học tập, cho nên cha mẹ lời nói cử chỉ hoàn toàn thực tiễn Đệ Tử Quy, chúng nhìn thấy mỗi ngày, chúng nghe được mỗi ngày, chúng đến ba tuổi, một ngàn ngày cắm sâu căn gốc này. Đệ Tử Quy chúng cũng không nhận biết, cũng không biết đọc, nhưng tất cả trong Đệ Tử Quy chúng hoàn toàn hiểu được, chúng đều đang học, cho nên ngàn ngữ xưa chúng ta mới nói “ba tuổi thấy tám mươi, bảy tuổi thấy trọn đời”, việc này có đạo lý. Hiện tại lời nói này nói không thông, hiện tại ba tuổi làm sao thấy được tám mươi? Nên giáo dục nền tảng là phải trước ba tuổi, từ mới sanh đến ba tuổi trong một ngàn ngày này, đây là giáo dục cơ bản. Hiện tại chúng ta kém khuyết việc này. Giáo dục luân lý đạo đức, đó là trẻ nhỏ năm sáu tuổi đi học, trẻ nhỏ thông minh, có đứa năm tuổi thì đi học, vào tư thực, học Tam Tự Kinh, học Thiên Tự Văn, những khóa mục này là một bộ dạy học trò nhỏ, thầy giáo dạy cho bạn đọc (khi đến 12 tuổi thì thầy giáo giảng cho bạn nghe), dạy bạn học thuộc Tứ Thư, Ngũ Kinh, Thập Tam Kinh, học thuộc những thứ này, bởi vì trước 12 tuổi sức nhớ rất tốt, lợi dụng ưu thế này của bạn, đem những cái nên học thuộc, những giáo trình này thấy đều học xong, không giảng giải, chỉ bảo bạn học thuộc.

Học thuộc, người xưa thật có một bộ phương pháp trắc nghiệm sức nhớ của bạn, đó chính là nói một thiên khoa văn này có sáu bảy trăm chữ, dạy bạn nhìn biết đọc, đọc mười lần bạn liền có thể nhớ lại, bạn liền dùng cái tiến độ này, mỗi ngày học thuộc bảy trăm chữ. Nếu như không có cái năng lực này, giảm ít hai trăm chữ, năm trăm chữ xem bạn đọc qua mười lần, mười lần thì có thể thuộc, liền đọc được. Lấy việc này để làm tiêu chuẩn, đây xem là thiên phú cao, trên năm trăm chữ là thiên phú cao, không có cái năng lực này thì hạ xuống bốn trăm chữ, ba trăm chữ, đến thấp nhất là một trăm chữ. Căn tánh kém một chút, tiến độ của bạn chính là mỗi ngày một trăm chữ, mười biến thì họ có thể đọc thuộc, sau đó học bao nhiêu biến? Học một trăm biến, đây là ít nhất. Thông minh lanh lợi một chút, thầy giáo xúc tiến họ học thuộc một trăm biến; nếu như khờ một chút, sức nhớ kém một chút đọc hai trăm lần, phải học thuộc! Hơn nữa mỗi ngày khi vào lớp, đem bài hôm qua ôn tập lại, phải đọc thuộc qua, cái phía trước đã học đều đọc thuộc qua rồi mới học cái mới, học tiếp một cái đoạn mới, cách dạy là như vậy. Cách dạy này thì cả một đời họ sẽ không quên. Khi chúng tôi cùng học với lão sư Lý, vào lúc đó lão sư ngài đã hơn 70 tuổi rồi, viết văn chương dẫn chứng kinh điển không cần tra cứu tham khảo tài liệu, ông hoàn toàn ghi nhớ, học

thuộc qua lúc nhỏ. Lão sư nói với tôi, có lúc còn bị đánh, còn quỳ trên đá sỏi, lão sư thật nghiêm khắc, cho nên cả đời thầy, bạn thấy, dẫn cứ kinh điển tùy tiện viết ra, không cần phải đi tra cứu tham khảo tư liệu, thầy thuộc đến như vậy. Hiện tại đều không nhận qua huấn luyện này, tìm một thiên văn chương nào đó bạn phải đi tìm tư liệu, tìm rất khổ cực, may mà hiện tại kỹ thuật in ấn phát triển, thuận tiện, thư viện đầy đủ, tìm thứ gì cũng có. Lúc trước không tìm ra nhiều sách như vậy, nếu bạn không học thuộc lòng thì làm sao? Ai trong nhà có nhiều sách đến như vậy? Không có, trong nhà mà có thư viện thì gọi đó là đại phú hộ, không phải là nhà người thông thường. Cho nên cổ thánh tiên hiền chúng ta, lão tổ tông chúng ta rất xem trọng đối với giáo dục, rất tường tận đối với giáo dục, có trí tuệ, cho nên chân thật dạy thế hệ sau, bắt đầu từ lúc nào vậy? Dạy từ khi mang thai. Người Trung Quốc chú trọng thai giáo. Hiện tại người nước ngoài dùng phương pháp khoa học cũng chứng thật, thai giáo là rất có đạo lý. Trẻ nhỏ thời gian ở trong thai chúng có cảm giác, khởi tâm động niệm của cha mẹ chúng đều có cảm giác, chúng đều có ảnh hưởng, nuôi thành tính cách của chúng, quan trọng đến như vậy. Do vì chúng ta ngày nay xem thường đi loại giáo dục này, chúng ta cũng không cách gì có thể lập lại, chỉ có miễn cưỡng, chúng ta chính mình phải nỗ lực mà bỏ sức, việc này rất cần thiết.

Đệ Tử Quy chúng ta nỗ lực học tập, bỏ sức vẫn còn kịp, tuy là không dài lắm, bạn xem chỉ có 1080 chữ, nếu như nói một ngày học một trăm chữ, mười ngày thì bạn đã học xong rồi, chỉ cần mười ngày thì bạn có thể học xong, ở trong đó có 113 sự việc, chăm chỉ nỗ lực thực tiễn nó. Ngày trước chúng ta đã làm thí nghiệm qua ở Thang Trì, ba mươi mấy vị lão sư rất khó được, chỉ trong hai tháng họ thuộc lòng, đều làm được, sau đó bắt đầu dạy người khác, làm ra kiểu dáng để cho người xem, giáo dục này liền thành công. Cho nên những thầy giáo này trong hai tháng có thể thành tựu, chúng ta thêm vào gấp đôi là bốn tháng, hoặc là nửa năm, khẳng định làm được! Cho nên nghiêm khắc yêu cầu chính mình, cầm cái gốc này xuống. Có cái gốc của Đệ Tử Quy, sau đó cầm cái gốc Cảm Ứng Thiên. Cảm Ứng Thiên dài hơn một chút, Âm Chất Văn ngắn hơn một chút. Âm Chất Văn chỉ có hơn 700 chữ, trong đó có 78 sự việc, trong đó nói 78 điều, cũng giống như học Đệ Tử Quy vậy, thầy đều phải thực tiễn. Cảm Ứng Thiên, Văn Xương Đế Quân Âm Chất Văn là thuộc về giáo dục nhân quả. Vậy tu học của hiện tại, tôi hiểu được ý của đại sư Ấn Quang, cả đời của đại sư ngài cực lực đề xướng giáo dục nhân quả. Tôi là năm 1977, lần đầu tiên đến HongKong giảng kinh, việc này là hơn 30 năm trước, ở tại Thư Viện Phật Giáo Trung Hoa Cửu Long. Thư viện này là do lão

pháp sư Đàm Hư lập, khi tôi đến lão hòa thượng Đàm Hư đã viên tịch rồi, do học trò của ngài là pháp sư Sướng Hoài đến làm hội trưởng thư viện. Tôi ở nơi đó hai tháng, giảng Kinh Lăng Nghiêm. Trong thư viện thu tập sách của Hoằng Hóa Xã gần như là đầy đủ. Hoằng Hóa Xã chính là do pháp sư Ấn Quang thành lập, tất cả cúng dường cả đời của Ấn Tổ chỉ làm một sự việc này, in kinh lưu thông, ngài không làm thứ khác. Khi có tai nạn lớn ngài cũng có làm việc cứu tế, ngài trích ra từ ngân khoản in kinh để cứu tai, ngài xếp việc in kinh ở hàng đầu, bốn chúng cúng dường ngài không dùng một phân tiền, tất cả tiền có được đều mang đi in kinh, cho nên mở ra một Hoằng Hóa Xã, chính mình có một xưởng in ấn, bản xếp chữ thiết. Tôi ở Đài Trung học kinh giáo với lão cư sĩ Lý Bình Nam, lão sư Lý là học trò của Ấn Tổ, ngài quy y với đại sư Ấn Quang, tiếp nhận đại sư Ấn Quang dạy thầy tu Tịnh Độ, cho nên khi thầy đến Đài Loan sáng lập Liên Xã Đài Trung đầu tiên ở Đài Trung, mở mang rộng lớn giáo huấn của lão sư, chính là giáo huấn của đại sư Ấn Quang. Cả đời Ấn tổ xem trọng nhất là giáo dục nhân quả, từ đâu mà thấy? Từ những sách đã in. Tôi thấy sách của Hoằng Hóa Xã, tôi thấy sách của đại sư ngài in là Liễu Phàm Tứ Huấn, Cảm Ứng Thiên Hội Biên, An Sĩ Toàn Thư, ba loại sách này tôi xem tờ bản quyền phía sau, in ra mấy mươi bản, mỗi một bản số lượng ít nhất là mười ngàn cuốn, nhiều nhất là năm mươi ngàn cuốn, mấy mươi bản! Tôi tính sơ qua số lượng đã in, chỉ ba loại sách Liễu Phàm Tứ Huấn, Thái Thượng Cảm Ứng Thiên Hội Biên và An Sĩ Toàn Thư cũng sắp gần ba triệu cuốn! Vào lúc đó tôi vừa nhìn qua cái tờ bản quyền này tôi ngẩn cả người, lão hòa thượng cả đời, sau này ngài được tôn xưng là tổ sư đời thứ 13 Tịnh Tông, đối với Phật pháp không có hoằng dương nhiều đến như vậy, chúng ta đi xem qua số lượng in Phật kinh, một ngàn cuốn, hai ngàn cuốn, nhiều nhất là ba ngàn cuốn, tại vì sao in ra những loại sách này số lượng nhiều nhất một bản là năm mươi ngàn cuốn, hơn nữa lại không ngừng in ra? Tôi suy nghĩ hết hai tuần lễ, vì sao ngài có cách làm như vậy? Mới nghĩ đến giáo dục nhân quả, xem thấy An Sĩ Toàn Thư, Châu An Sĩ có hai câu nói rất hay *“người người tin sâu nhân quả thì thiên hạ được bình an, người người không tin nhân quả thì thiên hạ đại loạn”*, tôi liền hiểu rõ, vì sao vậy? Hiện tại thế giới loạn, tại vì sao loạn? Không tin nhân quả, cho nên tin nhân quả quan trọng hơn Đệ Tử Quy, quan trọng hơn Thập Thiện Nghiệp Đạo. Tin tưởng nhân quả, Đệ Tử Quy cùng Thập Thiện Nghiệp Đạo thực tiễn, vậy chân thật là thiết thực, bạn thật lòng đang học tập. Nếu như không tin nhân quả, Đệ Tử Quy cùng Thập Thiện Nghiệp Đạo đều là biểu diễn, không phải là thật, có dáng vẻ bên ngoài, bên trong không phải vậy. Cho nên chúng ta mới chân thật thể hội được, dụng tâm của Ấn Tổ, ngài muốn cứu thế giới này, muốn

cứu cái kiếp vận này. Đây là một đại kiếp nạn, chúng ta làm thế nào cứu chính mình? Làm thế nào giúp đỡ người khác? Ân tổ cả đời làm ra tám gương tốt như vậy cho chúng ta xem, “tin sâu nhân quả”, phải học nhân quả, phải giảng nhân quả, ngày nay phải cực lực phổ biến rộng ở trên toàn thế giới, phải nói rõ tầm quan trọng của giáo dục nhân quả. Chúng ta thực tiễn ba cái gốc, nhất định phải biết giáo dục nhân quả là một cái gốc quan trọng nhất. Có cái này thì gốc của Nho, gốc của Phật mới có thể cắm được chắc; không có nhân quả, gốc của Nho cùng Phật đều không cách gì sanh khởi, không thể bén rễ, bạn nói xem quan trọng dường nào! Đây là ngày nay chúng ta gọi là trạch pháp. Chân thật học Phật, chân thật cầu tự độ, đồng tu tại gia, hy vọng người cả nhà chúng ta hòa thuận, gia hòa vạn sự hưng, ở vào thời đại này vẫn cứ có thể qua được đời sống hạnh phúc mỹ mãn, không phải không làm được, mà là có thể làm được.

Bạn cắm ba cái gốc này, thời gian bao lâu? Một năm đủ rồi. Trước tiên dùng thời gian nửa năm đọc Liễu Phàm Tứ Huấn. Liễu Phàm Tứ Huấn dẫn dắt chúng ta, nó nói đạo lý này, nói được rất tường tận. Tiên sinh Liễu Phàm chính mình vì chúng ta làm ra điển phạm, bắt tay vào từ nhân quả, công quá cách của ông chính là Cảm Ứng Thiên, y theo điều mục trong Cảm Ứng Thiên mỗi ngày phản tỉnh, có trái ngược thì lập tức sửa đổi, làm được rồi thì khích lệ chính mình, không nên quên đi mà tiếp tục làm, vậy thì đúng, từ chỗ này mà cắm gốc. Đệ Tử Quy là giáo dục luân lý đạo đức. Có những nền tảng này, bạn học tiếp Thập Thiện Nghiệp Đạo, đây là giáo dục Phật giáo, một chút cũng không khó. Bạn dùng thời gian một năm cắm cái gốc này rồi, sau đó bạn ở trong kinh luận đại thừa chọn ra một bộ, một môn thâm nhập, trường kỳ huân tu, ngay trong một đời này bạn thành tựu! Chọn lựa Kinh Luận không nên ham thích quá cao, phải chọn lấy rất thiết thực, thực tế, ngay trong một đời này của ta chân thật có thể thành tựu, vậy thì đúng rồi.

Tôi mấy ngày gần đây giảng kinh này có nhắc đến một người, cư sĩ Hồ Tiểu Lâm ở Bắc Kinh. Tôi nghe nói ngày 4 tháng 5 gần đây, họ có một buổi luận đàm của các nhà xí nghiệp ở Thanh Đảo, trong đó ông có một buổi nói chuyện, nói đến quá trình tu tập của ông, chia sẻ cùng mọi người, nói được rất hay. Ông học Phật mới hai năm rưỡi, làm thế nào thành tựu? Chính là Tư Trạch Lực cùng Tu Tập Lực, ông chân thật nỗ lực! Tôi rất bội phục ông, ông mạnh hơn so với tôi, ông nghe lời tôi nói. Tôi ngày trước rất nghe lời của lão sư nhưng không phải là 100%, tôi nghe lời của lão sư đại khái 90%, không đến được 100%, ông nghe lời tôi 100%, cho nên ông siêu vượt tôi. Hai năm rưỡi trước chúng tôi quen biết ở

Singapore, ông gặp mặt tôi ở Singapore, hỏi tôi phương pháp tu hành, tôi liền giới thiệu ông đọc Kinh Vô Lượng Thọ. Ông hỏi cách đọc như thế nào? Tôi nói, trước tiên anh đọc ba ngàn biến, tâm của anh liền định. Ban đầu khi mới đọc ông cảm thấy rất khó khăn, thế nhưng ông kiên trì, ông có tâm bền bỉ, khi ông đọc đến hơn một ngàn biến, dường như dần dần khai ngộ, liền sáng tỏ, càng đọc càng hoan hỉ. Thực tiễn Đệ Tử Quy, đây chính là gì? Trì giới niệm Phật. Công phu mỗi ngày rất dài, cả buổi sáng ông không có đi làm, không làm việc, đọc kinh, niệm Phật. Ở gia đình công ty đối nhân xử thế tiếp vật hoàn toàn y theo tiêu chuẩn của Đệ Tử Quy, áp dụng thực tiễn, trong hai năm rưỡi này rất là khả quan. Kinh Vô Lượng Thọ ông vẫn nghe giảng, ông nghe đĩa giảng của tôi. Tôi giới thiệu ông Đại Kinh Giải của lão cư sĩ Hoàng Niệm Tổ, Kinh Vô Lượng Thọ Bạch Thoại Giải của lão cư sĩ Hoàng Niệm Tổ, ông có, tôi hỏi ông có xem không? Không xem, tại vì sao không xem? Ông nói, con một môn thâm nhập, con chỉ xem chú giải Kinh Vô Lượng Thọ của lão hòa thượng Tịnh Không, đĩa giảng Kinh Vô Lượng Thọ, những người khác đều không nghe. Việc này chuyên nhất hơn tôi! Khi tôi học tập kinh giáo ở Đài Trung, lão sư bảo tôi xem những chú giải tôi đều xem, ông có thể chuyên đến như thế nào? Tất cả thầy đều xả hết, chân thật một môn thâm nhập, các vị nói có được hay không? Được, ở trong đại thừa giáo trên lý luận không có vấn đề, một môn dễ dàng được định, ông không có vọng tưởng, định đến trình độ nhất định thì khai mở trí tuệ, nhân giới được định, nhân định khai huệ, ông hoàn toàn làm đúng, cho nên ông đạt được Lục độ. Đạt được Lục độ thì phía trước ông thấy đều đầy đủ. Việc này cũng giống như xây nhà vậy, một tòa nhà mười tầng, Lục độ là tầng thứ chín, phía trước đương nhiên thấy đều có, ông không có thì làm sao ông có thể đơn độc xây tầng thứ chín. Cho nên hiện tại ông rất hoan hỉ, ở trên giảng đài, đem những kinh nghiệm tu hành của chính mình công hiến cho mọi người làm tham khảo, người nghe đều rất cảm động.

Vì vậy chúng ta Tư Duy - Chọn Lựa pháp môn, một môn thâm nhập, không nên cầu nhiều, nên gọi là “tham nhiều thì hỏng việc”. Bạn một môn này thành tựu thì mỗi môn đều thông. Phật nói qua, Bồ Tát đã nói qua, tổ sư đại đức cũng thường nói “một kinh thông, tất cả kinh thông”. Thông này là gì? Thông là kiến tánh, bao gồm tất cả thể xuất thế gian pháp đều là từ trong tự tánh lưu xuất ra, bạn tìm được đầu nguồn rồi thì làm sao bạn không thông, mọi thứ đều thông. Lý luận nền tảng xây dựng ngay chỗ này, bạn phải nên biết. Sau khi chọn lựa rồi then chốt là học tập, tu tập. Tu là học, học tập kinh giáo. Tập cái gì? Tập là đem kinh giáo mà bạn đã học được thấy đều dùng ngay trong đời sống, vậy thì biến thành diệu hạnh thù

thắng, chân thật được lợi ích. Tôi nghe ông ấy trả lời câu hỏi trên giảng đài, họ chuyên môn có hai giờ đồng hồ, hai giờ đồng hồ khi vẫn chưa trả lời hết vấn đề, bên dưới yêu cầu có thể thêm chút thời gian được không? Hai người họ đều rất hoan hỉ, ông ấy cùng cư sĩ Chung Mao Sâm hai người, phải là có thời gian trên hai giờ đồng hồ, hỏi đáp rất hay! Từ ngay chỗ này có thể thấy ra được quyền trí của họ, chính là ứng đối, phương tiện huyền ảo, phá trừ nghi hoặc của đại chúng, đây là phải nhờ tập, then chốt nhất phải là đang tập. Tu học, kinh điển là tiêu chuẩn tuyệt đối, việc này bạn chính mình phải có nhận biết, phải khẳng định, tư tưởng hành vi của chúng ta phải đối chiếu với kinh điển, bạn đọc tụng chính là đối chiếu, đối chiếu không giống nhau thì bạn phải mau y theo tiêu chuẩn của kinh điển này tu sửa cách nghĩ của chính mình, tu sửa cách nhìn của chính mình, lại tu sửa cách làm của chính mình. Ngôn ngữ, hành vi sau khi tu sửa rồi phải chân thật thực tiễn, bạn phải thật áp dụng, bạn đem nó biến thành đời sống thường ngày, bạn đem nó dùng ở nơi công việc, dùng ở trong gia đình, gia hòa, cả nhà hòa thuận, trong cái gia đình này chân thật là cha từ tử hiếu, anh thương em kính, gia đình đó thật nhiều an vui! Cho nên gia hòa vạn sự hưng, đây là Phật dạy gia đình. Vận dụng ở trong công ty, người trong công ty từ trên xuống dưới tất cả những công nhân viên chức, mỗi mỗi đều nỗ lực làm việc, mỗi mỗi đều thực tiễn Đệ Tử Quy, đều học theo giữ tâm tốt, nói lời hay, làm việc tốt, làm người tốt, tiếng thơm của công ty nâng cao, trong xã hội không ai không kính phục, nghe nói bạn ở công ty nào đó đều có cái nhìn khác, ảnh hưởng đến giới xí nghiệp. Ông ấy diễn giảng lần này, đó là luận đàm các nhà xí nghiệp lần thứ hai do Thanh Đảo tổ chức, số người tham gia hơn 1200 người, đều là ông chủ của xí nghiệp, trong nước gọi là người số một, người số hai thì không tính, họ không nhận, họ chỉ nhận tổng sự trưởng, tổng giám đốc, hơn 1200 người, ảnh hưởng đến họ. Gia hòa, công ty xí nghiệp hòa, xã hội liền hài hòa.

Trung Quốc ngày trước, mấy ngàn năm thịnh trị dài lâu là dựa vào cái gì? Đương nhiên là dựa vào giáo dục. Giáo dục dùng phương pháp gì để thúc đẩy? Ảnh hưởng đến toàn xã hội là gia đình, cho nên nhà ngày trước đối với chúng ta khởi lên tác dụng rất lớn. Hiện tại nhà không còn, nhà của chúng ta hoàn toàn bị phá đi sau thế chiến lần thứ hai. Đây là tổn thất lớn nhất của chúng ta, truyền thống năm ngàn năm không còn, cho nên xã hội hiện tại loạn. Người Trung Quốc nói nhà là đại gia đình, không phân nhà, bạn xem qua tông phổ của thời trước, năm đời cùng ở chung. Một cái thôn trang, cái thôn trang đó chính là một gia đình. Bạn bước vào cái gia đình lớn của họ, họ có đại gia trưởng quản lý cái nhà

lớn này, năm đời cùng ở chung. Trong nhà nhân khẩu ít cũng sắp gần 300 người, gia tộc lớn như vậy. Chúng ta gọi là một gia đình thông thường thì 50 người trở lại, nếu như nói gia tộc thanh, số người đông đúc có đến bảy tám trăm người, trong lịch sử còn ghi chép có hơn một ngàn người, đó là tương đối ít. Chân thật là gia tộc hưng vượng, một gia đình chính là một xã hội, nó chính là một tổ chức, cho nên gia có gia đạo, có gia qui. Đệ Tử Quy là gia qui, người người phải tuân thủ. Có gia học, cũng chính là ngày nay chúng ta gọi là trường học con em, vào thời trước chính là tư thực, cho nên gia học, có gia nghiệp, sự nghiệp của gia đình họ, sự nghiệp sản xuất, bản hiệu cũ, tên tuổi xưa mấy trăm năm, con cháu nối tiếp nhau làm, càng làm càng tốt hơn. Đây là xã hội thời xưa của Trung Quốc. Cho nên gia học gia qui này nó khởi lên tác dụng rất lớn. Trong xã hội thì sao? Trong xã hội không có người ác, cho nên nhờ vậy mà thịnh trị dài lâu. Vì vậy Trung Quốc cổ xưa, các ngành các nghề trong xã hội, nghề nghiệp nào thoải mái nhất, an vui nhất, hạnh phúc nhất? Xin nói với các vị, đó là làm quan. Người làm quan thoải mái nhất, an vui nhất, vì sao vậy? Không có án kiện để xử, người người đều là người tốt, không có người gian phạm pháp, một tháng có một hai án kiện thì là rất nhiều rồi, người người đều là người tốt, không có việc làm. Không như hiện tại, hiện tại các ngành các nghề trong xã hội, khổ cực nhất chính là làm quan, án kiện xử không hết. Lần này tôi trở lại Đài Loan, viện trưởng viện tư pháp của chúng ta gặp tôi. Viện trưởng viện tư pháp nói với tôi vấn đề này, hiện tại án kiện quá nhiều, làm không hết! Án kiện hình sự một năm vượt qua hơn 150 vạn vụ, bình quân mỗi một tuần gần như có hơn hai ngàn vụ kiện, án kiện không xử hết, thật khổ sở! Do nguyên nhân gì? Không có nhà như trước, vào thời trước người người hiểu lễ thủ pháp, cho nên người làm quan rất thanh thoi, bạn thấy rất nhiều tác phẩm văn học của chúng ta, “Cổ Văn Quán Chi” mọi người thường xem, trong đó có bao nhiêu thiên văn chương đều là của một số trưởng huyện thị, họ không có việc gì làm, mỗi ngày viết văn chương, làm thơ, du sơn ngoạn thủy, phần nhiều đều có bạn bè bên ngoài, đạo trưởng, pháp sư thường hay đến thăm viếng, họ có thời gian để tiêu khiển, hiện tại làm gì có thời gian? Đây chính là thời trước có nhà, có gia học, có gia qui, làm cho xã hội không có người xấu, con người đều được dạy tốt. Con người là do dạy được tốt, bạn phải cố gắng mà dạy họ. Hiện tại không có người dạy, ai đang dạy vậy? Truyền hình đang dạy, đường truyền quốc tế đang dạy, báo chí tạp chí đang dạy, nội dung dạy là gì? Các vị rõ hơn tôi, xã hội ngày nay làm sao không loạn? Giáo dục công năng lớn nhất là ngừa quấy dút lỗi, cho nên giáo dục dạy cái gì? Dạy luân lý, dạy đạo đức, dạy nhân quả, lại hướng lên trên đó là số ít người, đó không phải là giáo dục toàn dân. Giáo dục

toàn dân, ngoài giáo dục kỹ thuật nông nghiệp công nghiệp, gốc của nó là luân lý, đạo đức, nhân quả.

Luân lý dạy cái gì? Dạy bạn hiểu được quan hệ, quan hệ người với người. Lão tử tông chúng ta đời đời truyền nhau ngũ luân, năm loại quan hệ lớn là quan hệ cha con, quan hệ vợ chồng, quan hệ anh em, quan hệ bạn bè, quan hệ vua tôi. Vua tôi là quan hệ của người lãnh đạo và người bị lãnh đạo mà bạn làm việc trong xã hội, quan hệ này bạn phải hiểu! Vậy thì trong Phật pháp không chỉ nói quan hệ của người, người quan hệ với đại tự nhiên, người quan hệ với hoa cỏ cây cối, quan hệ với núi sông đại địa, quan hệ với thiên địa quỷ thần. Thiên địa quỷ thần này, chính là trong khoa học hiện tại gọi là quan hệ với chúng sinh ở tầng không gian khác, đều phải xử lý tốt. Quan hệ người với người xử lý tốt, tiêu chuẩn này chính là đạo đức. Đạo đức chính là dạy đem quan hệ xử lý tốt, giữa người với người hòa thuận cùng ở, yêu thương lẫn nhau, tôn trọng lẫn nhau, kính yêu lẫn nhau, quan tâm lẫn nhau, chăm sóc lẫn nhau, hợp tác lẫn nhau, bạn nói xem cái nhân gian này tốt đẹp dường nào. Xử lý tốt quan hệ của người cùng với đại tự nhiên, không phá hoại hoàn cảnh sinh thái của địa cầu. Hiện tại hoại hoàn cảnh sinh thái của địa cầu bị phá hoại, chính là chúng ta làm hư mối quan hệ với địa cầu, làm hư đi thì thế nào? Thì cái tai hại của tự nhiên liền xảy ra. Xử lý tốt quan hệ thì tai hại tự nhiên sẽ không còn, xử lý tốt mối quan hệ với người thì sẽ không có chiến tranh, nhân họa không còn, thiên tai không còn. Mở rộng hơn là xử lý mối quan hệ với những chúng sinh ở tầng không gian khác, là làm tốt mối quan hệ với thiên địa quỷ thần thì vũ trụ hài hòa. Nội dung giáo dục của người xưa chúng ta là những thứ này.

Lại hướng lên trên, đó là số ít người, gọi là phân tử tri thức cao cấp, đó là gì vậy? Triết học cùng khoa học. Triết học cùng khoa học trong Phật kinh đều đạt đến đỉnh cao. Hiện tại trên thế giới này, triết học cùng khoa học không giải quyết được vấn đề, cách giải quyết vấn đề đều ở trong kinh Hoa Nghiêm. Ngày nay chúng ta đọc đến Tu Hoa Nghiêm Áo Chỉ Vọng Tận Hoàn Nguyên Quán, trong đây chính là triết học cao nhất, khoa học cao nhất. Bạn thấy khi vừa mở đầu là giảng cho chúng ta duyên khởi của vũ trụ, khởi nguồn của sinh mạng, vũ trụ cùng ta đồng thời sanh ra, không có trước sau, cho nên Phật giảng kinh dùng rất nhiều thí dụ, thí dụ thường dùng nhất, nhiều nhất chính là “mộng huyễn bào ảnh”, Phật dùng thí dụ nằm mộng là nhiều nhất, thí dụ việc nằm mộng này rất có đạo lý. Bạn nghĩ khi bạn nằm mộng, chúng ta đều có kinh nghiệm nằm mộng, trong mộng có núi sông đại địa hay không? Có. Trong mộng có ta hay không? Các vị nghĩ xem,

có hôm nào bạn nằm mộng trong mộng không có ta? Không có ta thì không có mộng, khẳng định có ta, có ta mới có mộng. Cùng đồng một đạo lý này, cả thầy vũ trụ, có ta mới có vũ trụ, không có ta thì không có vũ trụ, cũng giống y như nằm mộng. Mộng là ảnh thu nhỏ khởi nguồn vũ trụ. Phật nêu ra thí dụ này rất hay, làm thế nào khởi nguồn? Tự tánh là nguồn gốc, tự tánh là không sanh không diệt, cho nên chúng ta đoạn mở đầu học là “Tự Tánh Thanh tịnh Viên Minh Thể”, chỗ này chính là trong triết học gọi là bản thể của vũ trụ vạn hữu, nó năng sanh, năng hiện, năng biến, vậy cả thầy vũ trụ là sở sanh, sở hiện, sở biến. Bản thể này là tự tánh. Tự Tánh nó không phải vật chất, nó cũng không phải tinh thần, nó tồn tại, thế nhưng bạn không cách gì biết được nó, bạn không thấy được, không nghe được, sờ không được, nghĩ cũng nghĩ không ra, nó thật có, năng sanh vạn pháp. Làm thế nào sanh? Việc này khoa học cũng phát hiện ra, từ sóng động, cái sóng động này là ý niệm, là sóng động của tâm, sóng động của tâm lý, cực kỳ vi tế, vi tế đến chúng ta không cách gì quán sát. Làm thế nào mới có thể quán sát được? Phải làm cho tâm định lại, định đến trình độ nhất định, bạn có thể cảm thọ được cái sóng động vi tế đó, vũ trụ cùng sanh ra với ta. Ở trên Phật kinh nói, phải có sức định thế nào? Bồ Tát Bát Địa. Bát Địa là bất động địa. Bồ Tát Bát Địa mới có thể cảm giác được tồn tại của A-lại-da-thức. Cái này từ trên lý mà nói là triết học cao đẳng, từ trên sự mà nói là khoa học cao đẳng. Phật pháp, cái môn học này chân thật là rất tuyệt diệu, lão sư của tôi là tiên sinh Phương Đông Mỹ bội phục năm vóc sát đất đối với triết học Phật kinh. Tôi học Phật là cùng học tập với thầy, từ triết học mà vào cửa. Thầy nói với tôi, Thích Ca Mâu Ni Phật là nhà triết học vĩ đại nhất thế giới, triết học Phật kinh là đỉnh cao nhất của triết học thế giới, học Phật là hưởng thụ cao nhất của nhân sanh, tại vì sao chúng ta không làm? Tôi chọn lựa cái môn này chính là nhờ mấy câu nói này của lão sư, hưởng thụ cao nhất của nhân sanh, câu nói này thật cảm động lòng người! Năm đó tôi 26 tuổi, cho nên cả đời tôi cảm kích lão sư, nếu không có lời nói này, tôi vĩnh viễn sẽ không biết. Tiếp xúc đến kinh điển đại khái khoảng hai tháng thì tôi quen biết đại sư Chương Gia. Lão sư Phương là dạy triết học, Phật học xem là một giáo trình của ông, đại sư Chương Gia là chuyên gia, chuyên môn Phật học, cho nên ngài cũng rất từ bi giống như lão sư Phương vậy, mỗi một tuần dạy cho tôi thời gian hai giờ đồng hồ. Tôi theo ngài ba năm, nền tảng Phật học của tôi là do ngài kiến tạo. Khi đại sư ngài vãng sanh, lão cư sĩ Châu Kính Vũ giới thiệu tôi quen biết với lão sư Lý ở Đài Trung. Lão sư Lý khuyên tôi học giảng kinh, tôi theo học với lão sư Lý 10 năm. Ba vị lão sư đều rất từ bi, cho nên tôi học Phật không có đi một đoạn đường oan uổng, thế nhưng không phải là người thượng thượng căn, cho

nên thành tựu không lớn. Không thể nói không có thành tựu, thành tựu không lớn, chính tôi cũng rất an ủi, tôi biết được làm thế nào nâng cao chính mình. Nếu như thiên mệnh có thể cho tôi kéo dài thêm vài năm nữa, tôi sẽ nâng lên được cao, vì sao vậy? Hiện tại hiểu rõ lý, phương pháp tường tận, hiện tại chính là Tu Tập Lực mà chính ngay chỗ này đã nói, tôi đang nâng lên trên. Vì vậy các đồng tu nhất định phải biết, bạn không thể nâng lên là bởi vì bạn không có gốc, ai mà không muốn nâng cao? Có muốn nâng thế nào cũng không thể nâng lên, vì không có gốc. Trong bồn hoa, hoa cắm được rất đẹp, mấy ngày thì khô chết vì không có gốc. Bạn nhất định phải nên biết, Cấm Ứng Thiên, Đệ Tử Quy, Thập Thiện Nghiệp Đạo, đây là gốc. Bạn có những thứ này, hiện tại chúng ta thật hiểu rõ rồi, kinh điển chọn một môn. Số người chọn lựa bộ kinh này nhiều nhất, xưa nay trong ngoài nước người thành tựu thù thắng không gì bằng, bạn phải biết là bộ kinh nào? Phật Thuyết A Di Đà Kinh, người chọn lựa rất nhiều, y theo bản kinh này, người thành tựu quá nhiều quá đông.

Hôm nay có một đồng tu tải từ trên mạng xuống một phần tư liệu cho tôi, “Cụ Hành Thiên Nhân Tu Hành Lược Truyện”. Pháp danh của ông là Cụ Hành, ông không phải là thiên nhân, ông là đệ tử của lão hòa thượng Hư Vân, không biết chữ, xuất thân rất khổ cực, về sau thân cận với lão hòa thượng Hư Vân, làm công dài lâu ở trong đạo tràng, làm qua mấy năm mọi người rất hoan hỉ đối với ông, vì sao vậy? Vì ông làm việc rất chăm chỉ, rất ít nói chuyện, người rất thành thật. Lão hòa thượng xem trọng ông. Khi Chùa Chúc Thánh truyền giới, ông thỉnh cầu với lão hòa thượng là ông muốn xuất gia, lão hòa thượng đồng ý, cạo đầu cho ông. Bởi vì ông không biết chữ, làm công vất vả, vì vậy lão hòa thượng truyền cho ông một câu “Nam Mô A Di Đà Phật”. Sau khi ông tiếp nhận câu này xong, ông làm việc không gián đoạn niệm Phật, khi không làm việc cũng niệm Phật không gián đoạn, niệm được mấy năm thì thành công, biết trước giờ để vãng sanh, vãng sanh rồi dùng lửa gì để thiêu? Dùng lửa Tam Muội Tự Tánh. Ông ngồi xếp bằng ở nơi đó, dùng lửa Tam Muội thiêu toàn thân thể của chính mình thành tro, quần áo không hề bị cháy chút nào, trên tay cầm một cái khánh dẫn chúng, cán của cái khánh cháy hết, cái khánh thì vẫn còn, dùng lửa Tam Muội, cho nên khi ông vãng sanh thiêu cháy chính mình phát sáng, ánh sáng rất lớn. Người bên ngoài cho rằng chùa bị cháy, đều đến xem. Đây không phải là lửa của nhân gian! Khi vãng sanh 49 tuổi, chân thật công phu. Lão hòa thượng Hư Vân sau khi xem thấy ông toàn bộ thấy đều thiêu cháy hết, khi thân thể cháy hết rồi mà vẫn không tan ra, vẫn giữ nguyên hình trạng của người, lão hòa thượng lạ ông, chúc phúc

ông, ông chân thật thành tựu, sau đó lấy cái khánh gõ lên ba tiếng, nói với ông là ông có thể đi rồi, vào lúc đó toàn thân đều tan ra, liền biến thành than. Trong cái thiên văn chương này chép rất rõ ràng, đây là gì vậy? Một môn thâm nhập, một môn của ông chính là một câu A Di Đà Phật thì thành công, không cần nhiều, bất cứ việc gì trong chùa cũng làm, tận lực làm việc, việc khó khăn, người khác không muốn làm thì ông làm, không có một lời oán thán nào, vì mọi người phục vụ, đi đứng nằm ngồi chỉ một câu Phật hiệu, đây chân thật gọi là một môn thâm nhập, không cần đến Kinh mà thành công. Các đồng tu đi tìm, ngày trước có tư liệu này. Hòa Thượng Đế Nhân nói người thợ vá nồi, bạn thấy đó cũng là niệm Phật ba năm, chỉ một câu A Di Đà Phật, niệm ba năm biết trước giờ ra đi đứng mà vắng sanh. Vị Cụ Hành này công phu rất cao, nếu ông không được niệm Phật Tam Muội thì ông không thể có được lửa Tam Muội để thiêu hóa, chính là khẳng định ông đã được niệm Phật tam muội, nếu không thì ông không có được cái năng lực này. Người thợ vá nồi vẫn chưa đến được niệm Phật Tam Muội, ông vẫn còn nhờ lão hòa thượng giúp ông lo hậu sự. Đây đều là tấm gương tốt cho chúng ta! Ông xuất thân từ nông thôn nghèo cùng khổ, vào lúc đó không còn đường để đi, vào trong chùa cầu lão hòa thượng, trong chùa các vị có cần người làm công hay không, tôi đến làm công thay cho các vị, chỉ cần có cơm ăn thì được rồi, không có đãi ngộ, thế mà có được thành tựu lớn như vậy. Việc thứ nhất, xuất thân rất khó khăn cùng khổ, ông biết được mùi vị khổ của kiếp người, sau khi biết được cái pháp môn này, quyết định không xả bỏ, nỗ lực niệm đến cùng, giống y như người thợ vá nồi vậy. Lão hòa thượng Đế Nhân dạy ông một câu A Di Đà Phật, bảo ông cứ như vậy mà niệm, ông không cần phải hỏi, không cần phải nghĩ, niệm mệt rồi thì nghỉ ngơi, nghỉ ngơi khỏe rồi thì niệm tiếp, ông niệm được ba năm thì thành công. Cụ Hành, con người này, về mặt phước báo không lớn hơn so với người thợ vá nồi, người thợ vá nồi còn có người hầu hạ ông, giúp ông nấu cơm, giúp ông giặt quần áo, chăm sóc ông, Cụ Hành thì không có, ông ở trong chùa chăm sóc mọi người, thế nhưng làm việc là làm việc, niệm Phật vẫn niệm Phật, không hề chướng ngại, như vậy thì quá cừ khôi. Ông không còn chút tham luyến đối với cái thế gian này, không còn lưu luyến, hòa thuận tôn trọng đối với mọi người, bởi vì chính ông cảm thấy không có thứ nào có thể so sánh được với người, vĩnh viễn giữ lấy thấp hèn, giữ cái bồn phận này, cho nên ông biết được tôn trọng người khác, vì mọi người toàn tâm toàn lực phục vụ, không sợ khó, không sợ khổ, thời gian mấy năm thì thành công. Ông là biết trước giờ chết, bởi vì lão hòa thượng muốn xây một cái tháp để tro cốt, gọi là tháp Phổ Đồng, ông khiên đá ghép tường xây cái tháp đó, làm việc rất là phấn khởi, cười tim híp nói

với lão hòa thượng Hư Vân, vào lúc đó đã xuất gia là “*sư phụ ơi! cái tháp này sau khi xây xong, con đến giữ cái tháp này có được không vậy?*” Lão hòa thượng vừa nghe xong ngẩn người ra, đây là thiên cơ, chính là nói sau khi ông xây tháp xong, ông chết sẽ ở trong tháp đó. Lão hòa thượng không nói lời nào, ông liền tiếp hỏi “*có được không ạ? có được không ạ?*”. Sau cùng lão hòa thượng trả lời được rồi, đồng ý ông, cốt của ông để vào trong tháp đầu tiên. Người khác nghe lời nói này không hiểu, lão hòa thượng vừa nghe liền hiểu rõ, đó chính là biết trước giờ chết, chính mình an bài cho chính mình. Cho nên lực của tu tập thì rất quan trọng.

Tu hành có được thành tựu hay không then chốt ở đâu vậy? Then chốt ở chỗ bạn có thể buông bỏ được hay không. Bạn đối với thế gian này không luận là người sự việc, có chút nào tham luyến thì bạn không cách nào, không thể làm được. Phải triệt để buông bỏ! Bạn thấy người ta tu hành thời gian đều không dài, ngày trước tôi đọc qua “Tịnh Độ Thánh Hiền Lục”, đọc “Vãng Sanh Truyện”, tôi rất cảm động, đại đa số người trong đó vượt hơn phân nửa trở lên đều là ba năm thành công, cho nên vào lúc đó lúc tôi giảng kinh thường hay có người hỏi tôi, họ nói trong Tịnh Độ Thánh Hiền Lục, Vãng Sanh Truyện, có rất nhiều người niệm Phật ba năm thì vãng sanh, có phải là thọ mạng của họ hết rồi? Hỏi tôi cái vấn đề này, tôi nghĩ không phải, làm gì mà trùng hợp vậy? Một hai người thì có thể, làm sao mà nhiều người đến như vậy? Không phải là thọ mạng hết, công phu của họ thành tựu thì thọ mạng không cần nữa, như vậy mới có thể nói được thông, mới có thể nói được tròn đầy. Công phu đủ rồi, người thọ vãng nôi cũng là công phu đủ rồi, thành công rồi, Cụ Hành cũng là công phu thành tựu rồi, không cần lưu luyến ở thế gian này, khi đi hiện ra cái tướng lạ, đó chính là hoằng pháp lợi sanh, chứng minh sự thật này để mọi người xem thấy. Họ có thể làm được, người người đều có thể làm được, vấn đề là bạn có chịu làm hay không? Họ có được cái sở trường là gì? Họ làm việc cực nhọc trong tự viện, họ không có thứ gì, không có vương bận. Chúng ta thì những thứ cần dùng quá nhiều, bạn không thể xả bỏ nó, bạn còn tham luyến nó, sự việc này phiền phức quá lớn. Cho nên Thích Ca Mâu Ni Phật cả đời làm ra tám gương cho chúng ta, tài sản của cả đời ngài chính là ba y một bát, không có tự viện, Thích Ca Mâu Ni Phật không có xây tự viện, không có vương bận, không có tích lũy, buổi tối ở chỗ nào vậy? Dưới gốc cây, “dưới gốc cây ngủ một đêm, nửa ngày ăn một bữa”, không có bất cứ vương bận nào. Đây là làm ra tám gương tốt để cho chúng ta xem, cho nên đây là giúp chúng ta tu hành công phu thành tựu, có chút nào vương bận thì xong rồi, thì công bị mất hết. Đạo

tràng, tự viện của người xuất gia, bạn có lưu luyến đối với tự viện này, có vương bạn không nữa rời bỏ, sau khi bạn chết rồi không thể vãng sanh, đi đến nơi đâu vậy? Bạn cũng chưa tạo qua tội nghiệp gì lớn, phần nhiều là đến đường súc sanh, trong tự viện không có nam nữ giao phối, bạn không có được thân người, trong chùa có chuột, trong chùa có con gián, thì đầu thai vào loài này, vẫn là ở trong tự viện không thể lìa khỏi, rất nhiều! Có một số tự viện nuôi chó nuôi mèo thì nơi đó liền có, những người xuất gia ở trong chùa đã qua đời, họ đến đường súc sanh thì họ đầu thai, vẫn là đến để giữ cái chùa đó. Vì vậy Phật nói với chúng ta, phải xả, phải buông bỏ, không nên có chút nào lưu luyến. Người đọc sách học giáo, thu tập một số kinh sách cũng rất phiền phức, nếu như những điển tịch này được bạn xem thành pháp bảo, bạn không nữa lìa khỏi, tương lai sau khi chết vẫn đi đến chỗ sách đó. Trong sách có con gì? Trong sách có một sách, cho nên được cái loại thân đó, không lìa khỏi sách đó, bạn nói xem có oan uổng hay không? Chúng ta làm thế nào để chọn lựa? làm thế nào bảo chúng ta công phu đắc lực?

Loại thứ ba là “Biến Hóa Lực”, phương tiện khéo léo, thân thông biến hóa, giúp đỡ người khác giác ngộ, thuộc về cái loại này. Phạm vi của loại này rất rộng, chúng ta giảng đến đoạn phía sau, trong Thị Tam Biến, Xuất Sanh Vô Tận chính là cái ý này. Đây là cái gì vậy? Đây là khởi tác dụng của trí tuệ, trí tuệ khởi tác dụng chính là thân thông! Không chỉ bạn tiếp dẫn chúng sanh là tùy cơ ứng biến, mỗi ngày bạn tiếp xúc tất cả người sự vật, không nhất định cái duyên gì xúc động, bạn bỗng nhiên khai ngộ, bạn minh tâm kiến tánh! Thế nhưng việc này cần phải có được hai loại lực phía trước thì bạn mới có thể có được loại thứ ba. Bạn có loại năng lực này thì liền rộng độ chúng sanh. Hiện tại cái thế giới này, do vì luân lý, đạo đức, nhân quả, giáo dục của Phật giáo bỏ mất quá lâu rồi, con người hiện tại mê tín khoa học, nói cái thứ này là mê tín, là tôn giáo, đây là chứng ngại lớn nhất, nghiêm trọng nhất, cho nên giáo hóa chúng sanh phải đặc biệt hiểu được thân giáo, chúng ta chính mình làm ra để cho người khác xem, người ta mới có thể tin tưởng. Như Cụ Hành đã làm ra để cho chúng ta xem, khi đi thì phóng quang, người ở ngoài mấy dặm khi xem thấy đèn vội mau chạy đến đạo tràng, cho rằng đạo tràng đã bị lửa cháy, vậy mới chân thật cảm động lòng người. Lửa Tam Muội đốt thân, quần áo không cháy, đây là sự việc không thể nghĩ bàn, làm cho người chính mắt xem thấy, bạn còn lời gì để nói hay không! Là một người không biết chữ, là một người mà bị người người đều xem thường, ông chỉ cần có một câu Phật hiệu mà thành tựu lớn đến như vậy. Lão hòa thượng Hư Vân đánh lễ ông ba lay. Đây là lấy xuống từ trên internet, chúng ta in ra nhiều bản có thể

kết duyên với người, đây là tấm gương tốt. Chúng ta phải nỗ lực, ông ấy có thể làm được, chúng ta cũng có thể làm được; phải nhìn thấu, phải buông bỏ thì thành công rồi.

Hôm nay thời gian hết rồi, chúng ta học tập đến đây thôi. A Di Đà Phật!

Tu Hoa Nghiêm Áo Chỉ Vọng Tận Hoàn Nguyên Quán (tập 34)

Người giảng: Lão Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: 19/05/2009

Địa điểm: Cao Hùng, Đài Loan

Cản dịch: Vọng Tây Cư Sĩ